

گروهک تروریستی جندالله

درهم تندیدگی تعصب و ترور

www.ketab.ir

حمید کوشکی

فارس

گروہک تروریستی جند اللہ
درہم تندیدگی تعصب و ترور

سرشناسه: کوشکی، حمید

عنوان و نام پدیدآور: گروهک تروریستی جندالله [کتاب]: درهم تنیدگی تعصب و ترور / حمید کوشکی؛ [برای] خیرگزاری فارس، معاونت پژوهش و آموزش، اداره کل پژوهش.

مشخصات نشر: تهران: خیرگزاری فارس، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۱۶ ص: ۱۴x۲۱ س.م.

شایک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۲۰-۱۷-۴

وضعیت فهرست نویسی: قایم

یادداشت: حاب دوم: ۱۴۰۲.

یادداشت: کتابنامه: ص ۱۱۳ - ۱۱۶.

موضوع: ریگ، عبدالمالک، ۱۳۵۸ - ۱۳۸۹.

موضوع: حمد الله

موضوعات پژوهشی: -- ایران

Terrorists -- Iran:ع

شناسیه ازدوده: خیرگزاری، فاریس، اداره کار، پژوهش

شعبه اقتصاد و بازرگانی، دانشکده اقتصاد، دانشگاه تهران، تهران، ایران

ده بندی کشور: ۳۹۵، ۱۰۹، ۶۴۳۰ HV

ده بندی دیو سی ۳۶۲۵۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۰۹۴۳۴

نویسنده: حمید کوشکی

ناشر: مؤسسه خبرگزاری فارس

وب ایستاد: منتظر، وب: انشاد

جانب و صحاف: دودوست دانش

ش.ا.ک. ۴-۱۷-۷۳۲-۶۰۰-۹۷۸

شماره: ۲-۱۷-۷۴۱۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۳۰,۰۰۰ تومان

ثوبت حاب: چهارم، ۴۴

توبہ چاپ: چہارم، ۱۱۰۱

معاونت آموزش و پژوهش خبرگزاری فارس، تهران، ضلع شمال شرقی تقاطع انقلاب اسلامی و خیابان حافظ، کوچه شهید سعیدی، معاونت آموزش و پژوهش خبرگزاری فارس، انتشارات خبرگزاری فارس - شماره تماس: ۶۶۹۷۳۹۷۴ - ۰۲۱.

www.book.farsnews.ir

۹	مقدمه
۱۵	فصل اول: جندالله
۱۷	۱- معرفی جندالله
۲۱	۲- زمینه‌های شکل‌گیری
۲۱	۱-۲- زمینه‌های قومی-مذهبی
۲۳	۲-۲- زمینه‌های تاریخی-فرهنگی
۲۳	۳-۲- زمینه‌های اقتصادی
۲۴	۴-۲- زمینه‌های منطقه‌ای
۲۷	فصل دوم: مبانی فکری و اعتقادی جندالله
۲۹	۱- مبانی اندیشه سلفیت
۳۲	۲- گونه‌شناسی سلفی‌گری

- ۳۳ ۱-۲- سلفی‌های تکفیری
- ۳۳ ۲-۲- سلفی‌های جهادی
- ۳۴ ۳-۲- سلفی‌های حکومتی
- ۳۴ ۲- ۴- سلفی‌های اصلاح طلب
- ۳۵ ۳- گونه سلفی‌گری جندالله
- ۳۹ فصل سوم: حمایت‌های خارجی و منابع مالی جندالله
- ۴۲ ۱- حمایت‌های خارجی
- ۴۲ ۱-۱- پاکستان
- ۴۵ ۲-۱- طالبان و القاعده
- ۴۷ ۳-۱- آمریکا
- ۵۱ ۴-۱- عربستان سعودی
- ۵۳ ۲- منابع مالی جندالله
- ۵۳ ۲-۱- قاچاق مواد مخدر
- ۵۴ ۲-۲- گروگان‌گیری
- ۵۴ ۲-۳- کمک‌های مالی خارجی
- ۵۷ فصل چهارم: اهداف و عملکرد گروه جندالله
- ۵۹ ۱- اهداف
- ۶۸ ۲- اقدامات تروریستی
- ۶۸ ۲-۱- آماده‌سازی اعضاء برپا اقدامات تروریستی
- ۷۰ ۲-۲- فهرست اقدامات تروریستی
- ۷۲ ۲-۲-۱- گروگان‌گیری در شهرستان سرپاز

۷۳	۲-۲-۲- جنایت تاسوکی
۷۴	۲-۲-۳- جنایت دارزین
۷۵	۲-۲-۴- ترور مأموران نیروی انتظامی
۷۶	۲-۲-۵- گروگان گیری سراوان
۷۶	۲-۲-۶- حمله انتحاری به صبحگاه نیروی انتظامی
	۲-۲-۷- بمب گذاری در مسجد علی ابن ابیطالب (ع)
۷۶	زاهدان
۷۷	۲-۲-۸- حمله انتحاری در شهرستان سرباز
۷۹	۲-۲-۹- انفجارهای انتحاری مسجد جامع زاهدان
	۲-۲-۱۰- عملیات چاه جمال و ترور طرح ترور رییس
۸۰	جمهور احمدی نژاد
۸۱	۲-۲-۱۱- سایر اقدامات تروریستی
۸۲	۳- اعضاء انتحاری جندالله
۸۳	۳-۱- عبدالغفور ریگی شفاء
۸۴	۳-۲- عبدالخالق ملازمی
۸۵	۳-۳- عبدلواحد محمدی زاده
۸۶	۳-۴- عبدالباسط ریگی
۸۷	۳-۵- دین محمد ریگی کوتاه
۸۸	۳-۶- محمد کهرزادی
۸۸	۳-۷- مسلم دینی

۹۱	فصل پنجم: جندالله؛ از دستگیری ریگی تا رسیدن به مرز فروپاشی
۹۳	۱- دستگیری ریگی
۹۵	۲- اعترافات
۹۷	۳- جندالله پس از ریگی
۹۹	۴- راهبردهای مقابله با جندالله
۱۰۲	۵- نتیجه گیری
۱۰۵	فهرست پاورقی
۱۱۳	فهرست منابع

شکل‌گیری سلفی‌گری، یکی از مهم‌ترین رویدادهای ایدئولوژیکی و فکری در مذهب اهل سنت به شمار می‌آید. این رویکرد توانسته است به پشتوانه ادبیات فقهی و کلامی و نیز نشانه‌شناسی متکی بر شبکه معنایی گسترده، نیاز به گرایش‌ها و جریان‌های سیاسی سلفی را مجسم و آن‌ها را در اشکال روز، بازتولید کند. در این میان برخی گروه‌های وهابی و سلفی با سازمان‌دهی تشکلهای سیاسی - اجتماعی به صورت مستقیم در ترتیبات امنیتی منطقه‌ای وارد شده‌اند. آن‌ها بیشتر از ابزار و شیوه‌های مبارزاتی غیرقانونی مانند، عملیاتی انتحاری، بمب‌گذاری، گروگان‌گیری، قتل، سربردن و پخش آن در اینترنت استفاده می‌کنند و حتی در برخی مواقع با مدیریت برخی اقدامات تروریستی مانند سازمان‌دهی حوادث ۱۱ سپتامبر باعث شکل‌گیری گفتمان‌های جدیدی در نظام بین‌الملل

شده‌اند؛ گفتمان‌هایی مانند گفتمان جنگ با تروریسم. با توجه به اینکه اکثر جمعیت اهل سنت ایران در مرزهای شرقی، غربی، شمالی و جنوبی کشور ساکن هستند و با توجه به فعالیت القاعده در کشورهای همسایه ایران به خصوص افغانستان و پاکستان و ارتباط بخشی از اهل سنت تندرو با القاعده، رویکرد سلفی‌گری در حوزه اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و امنیتی بر مرزها و تمامیت ارضی کشور ایران تأثیرگذار بوده است.

مهم‌ترین برآیند این تأثیرات در قالب گروه جندالله بروز کرده است. این گروه تاکنون به اقدامات تروریستی متعددی چون تاسوکی، انفجار اتوبوس کارکنان سپاه، اقدام انتحاری روز سوم شعبان در مسجد جامع زاهدان، حادثه تروریستی عاشورا در چابهار و ده‌ها مورد دیگر دست زده است. گروه جندالله در طول بیش از ۲۵ سال، ترس و وحشت گسترده‌ای را در نواحی شرق کشور به ویژه در سیستان و بلوچستان و کرمان ایجاد کرده بود.

بررسی چگونگی شکل‌گیری و اقدامات این گروه موضوع اصلی پژوهش حاضر است. بر همین اساس پژوهش حاضر از پنج فصل تشکیل شده است. در فصل اول قبل از هر چیز به معرفی جندالله پرداخته شده و سپس زمینه‌های شکل‌گیری این گروه در حوزه‌های اقتصادی، فرهنگی و تاریخی، قومی و نژادی و منطقه‌ای مورد بررسی قرار می‌گیرد. فصل دوم به مبانی فکری و اعتقادی جندالله اختصاص دارد. در این فصل اندیشه سلفی و گونه‌های متفاوت این تفکر از قبیل سلفی‌گری جهادی، تکفیری و حکومتی به بحث گرفته شده و سعی می‌شود تصویری از گونه سلفی‌گری جندالله ارائه شود. در فصل سوم منابع مالی جندالله و حمایت‌های خارجی از این گروه مطرح شده است. در این فصل قاچاق مواد مخدر، گروگان‌گیری و

کمک‌های مالی خارجی به عنوان منابع تأمین مالی جندالله مورد بررسی قرار گرفته و در بخش حامیان خارجی به پاکستان، آمریکا، القاعده و طالبان و عربستان پرداخته می‌شود. در ادامه نیز اهداف و عملکرد جندالله در فصل چهارم آمده است. در این فصل بعد از بررسی اهداف این گروه، فهرستی از اقدامات تروریستی آن از قبیل جنایت تاسوکی، دارزین و حمله انتحاری شهرستان سرباز که به شهادت چند تن از فرماندهان سپاه پاسداران انجامید، تشریح شده و در بخش دیگری از این فصل شناخت هویت چند تن از عوامل انتحاری، مورد بازشناسی قرار گرفته است. فصل پنجم و آخر نیز به دستگیری ریگی و وضعیت جندالله پس از وی و راهبردهای مقابله با این گروه و در نهایت نتیجه‌گیری اختصاص یافته است.